

ת"פ 57140/12 - מדינת ישראל נגד יעקב ביטאו

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 57140-12-17 מדינת ישראל נ' ביטאו
תיק חיזוני: 402664/2017
בפני כבוד השופטת אדנקו סבחות- חיימוביץ
מדינת ישראל מאשימה נגד יעקב ביטאו נאשם

החלטה

בפני בקשה לביטול כתב אישום בשל הפרת חובת הידוע לפני הגשת כתב אישום, בכר שההודהה על זכותו של הנאשם להשמע טענותיו נשלחה אל כתובת לא עדכנית שלו.

רקע ותמצית טענות הצדדים

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום ביום 27.12.17 ובו יוהסה לו עבירה של החזקת אגרוף או סכין שלא למטרת שררה, עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק עונשין, תשל"ג-1977. ביום 8.9.17 בטרם כניסה למועדון המזיאון ברחובות, נערך עליי בידוק גופני על ידי מאבטח ונמצאה סכין בכיס מכנסי מאחור. הנאשם סירב למסור למאבטח את הסכין, והלה לשים אותה ברכבו. בהמשך הגיעו שוטרים שערכו חיפוש ברכבו של הנאשם ומצאו בתא שבදלת הנהג סכין מתקפלת בצורה קריטית אשראי בעליה לב מתקבע ואורך 7 ס"מ.

2. ב"כ הנאשם טען, כי מכתב הידוע נשלח אל כתובתו הישנה של הנאשם (רחוב הרקפת 2 יבנה), על אף שהמאשימה הייתה מודעת לכתובתו הנוכחית, הכתובת המופיעה בכתב האישום (רחוב העצמאות 35, יבנה) ולכן המשיפה הפרה את חובתה ויש לבטל את כתב האישום ולערוך שימוש במסגרתו ישמע הנאשם את טענותיו. הנאשם לא גר בכתובת הישנה כבר שנתיים.

עוד נתען, כי קיום שימוש בדיעדכ סכתב אישום תלוי ועומד כנגד הנאשם אינו יעיל ופגע בזכותו להישמע בנפש חופזה ואף יאלץ את הנאשם לחסוף את טענות ההגנה שלו.

3. לטענת ב"כ המאשימה הכתובת אליה נשלח היזמן לשימושה הינה כתובתו המעודכנת של הנאשם משרד הפנים וזה גם הכתובת המופיעה על גבי גילון המרשם הפלילי. עוד נתען כי ככל הנראה הכתובת של הנאשם שונתה במהלך התקופה שבין שליחת מכתב הידוע ועד להגשת כתב האישום. לטענת ב"כ המאשימה ניתן לתקן את הפגם על ידי עריכת שימוש בדיעדכ, לאחר וביטול כתב האישום יbia לסרבול ההליך ואין נחוץ.

המסגרת הנורמטיבית

4. סעיף 60א(א) לחוק סדר הדין הפלילי[נוסח משולב], תשמ"ב 1982 שכותרתו "ידוע על העברת חומר חקירה לתובע בעבירות פשע" מטיל חובה על התביעה לשלווח הودעה לחשוד "לפי הכתובת הידועה לה" ולאפשר לו להעלות טענותיו מדווקא יוגש כתוב אישום כנגדו"¹⁸⁰⁴ מס' תס"א מיום 7.8.2001 עמ' 499 (ה"ח 2997).

5. הוספה סעיף קטן 60(יא)

6. זכות השימוש היא זכות מהותית, אשר מטרתה לאפשר לטעון טענותיו בפני רשות התביעה, טרם הגשת כתב האישום. זכות מהותית זו מגנה מחד גיסא על זכויות החשוד ומצד גיסא מייעלת את מלאכת התביעה.

על חשיבותה של זכות זו ניתן להיווכח מדברי ההסבר להצעת החוק (הצעת חוק 2802, מיום י' בשבט התשנ"ט (27 בינואר 1999) עמ' 376):

"ההחלטה להעמיד אדם לדין, ובעיקר לגבי עבירות חמורות היא החלטה רבת משמעות. בחברה שאנו חיים בה, די בכתב אישום, לבטח בעבירות חמורות, כדי לפגוע פגעה קשה בנאים. מסיבה זו מוצע להעניק את זכות השימוש למני שמרגע ההכרעה בעניינו ישתנה מעמדו הציבור".

7. על מהותה של זכות השימוש ומשמעותה כזכות יסוד וחובת הרשות לקיימה עמד בית המשפט בג"ץ 654/78 **גינגלד נ' בין הדין הארץ לעבודה** ((91) פסקה 4):

"זכות יסוד של האדם בישראל היא, כי רשות ציבורית, הפוגעת במעמדו של אדם, לא תעשה כן, לפני שהיא העניקה לו הזדמנויות להשמעת דעתו... בכל מקרה, בו רשות ציבורית מבקשת לשנות את מעמדו של אדם, עליה לפעול כלפי בהגנותו, וחובה זו מטילה על הרשות את החובה להעניק לאותו אדם את ההזדמנויות להשמעת דעתו".

דין והכרעה

8. לאחר שמעתי את טענות הצדדים, דין הבקשה לבטל כתב האישום להידחות. אכן נפל גם במשלווח מכתב הידוע לנאים, פגם אשר ניתן לרפאו על ידי עירכת שימוש בדייעבד, וחזקת על המאשימה, כי תעשה כן בנפש חפצה ובأوزن قضيتها.

9. על תכליתו של שימוש טרם הגשת כתב אישום עמד בית המשפט העליון בע"פ 13/1053 **חנן הייל נ' מדינת ישראל** ((91) פסקה 9) "... כדי שיגשים את תכליתו באופן מיטבי, יש לקיים את השימוש מראש. זהה הכלל, וככל שאין טעמים לסתור, מן הראי להקפיד עליו".

בבש"פ 10/984 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.2.10) פסקה 15) נקבע, כי מקום בו הנאשם לא קיומו של שימוש אינו רובץ לפתחו של הנאשם, קיומם של שימוש בדייעבד יפספס את מהותה.

"זכות השימוש נתונה לחשוד בשלב שבו טרם הוגש נגדו כתב אישום, ולא לאחר הגשתו. אין דומה שימוש ביחס לכותב אישום שטרם הוגש, לשימוש הנערך לאחר הגשתו. **אין דומה שימוש לפני מעשה, לשימוש בדייעבד, בעוד כתב אישום תלוי ועומד.**".

10. אמן לא התרשם כי ניתן הסבר המניח את הדעת לפער בין הכתובות של הנאשם, הישנה וזה הנוכחית. עם זאת לאור הצהרתו של ב"כ הנאשם, כי הנאשם אינו מתגורר בכתב הידוע נשלח מכתב הידוע כבר שנתיים, היה מצופה כי יציג בפני בית המשפט תמצית רישום מרשם האוכלוסין בו ניתן לראות מתי שינה הנאשם את כתובתו וכפועל יצא, האם התבעה עמדה בחובתה ושלחה את מכתב הידוע אל הכתובת הרשומה במשרד הפנים.

משלא עשה כן הנאשם לא עלה בידו לסתור את החזקה, כי המאשימה עמדה בחובתה בדיון לשולח את מכתב הידוע לכתובתו הרשומה של הנאשם נכון למועד משלו המכתב, וזאת בהסתמך על הראיות שהציגה המאשימה.

11. במועד הגשת כתב האישום היה ידוע למאשימה, כי הכתובת בכתב האישום אינה הכתובת אליה נשלח מכתב הידוע, אך שהיא ביכולתה של המאשימה לשולח מכתב ידוע נוסף לכתובתו העדכנית של הנאשם ובכך לאפשר לנאים לשטוח טענותיו, אך אין לומר, כי הדבר מלמד שהנאים לא קיבל את המכתב שנשלח לכתובתו הקודמת.

בנסיבות אלה, לא די בתקלה שלעצמה כדי להניב מסקנה לפיה יהא בקיים הлик הפלילי משום פגעה קשה בתחוות הצדק והוגנות מצד המאשימה (כך למשל בת"פ 15-08-06-50906-2015 **מדינת ישראל נ' בן יצחק ואח'** (21.9.15) בית המשפט דחה בקשה הנאשם לביטול כתב אישום בעבירות של הסגת גבול וניסיון גנבה בצוותא).

מעין בפסקה נראה כי לאורך השנים ננקטה מדיניות מחמירה כלפי התופעה של החזקת סכין ובתי המשפט לא מורים על ביטול כתב אישום בעבירה זו אלא במקרים חריגים. כך למשל בת"פ 27357-05-17-27357 **מדינת ישראל נ' פלונית** (27.2.18) בית המשפט הורה על ביטול כתב האישום כנגד הנאשם, בשל פגם שנפל בהליך השימוש, בשם לב לנוטניה המיוחדים של הנאשם. בת"פ 14-01-10471-01-**מדינת ישראל נ' חיים נעים** (28.12.14) בוטל כתב האישום נוכח הפגיעה הקשה בנאים שהוא עובד צה"ל וכותב האישום עשוי להביא לפתחה בהליך השעה ואף פיטוריון. בת"פ 16-03-53811-03-**מדינת ישראל נ' ליפשיץ** (30.1.17) דחה בית המשפט את בקשה הנאשם לביטול כתב האישום והורה על עירכת שימוש בדייעבד כמרפא הפגם בנסיבות דומות לעניינו של הנאשם שבפניו מן הטעם שניתן לרפא את הפגם בדרך זו.

12. עבירה של נשיאת סכין הוגדרה על ידי בית המשפט העליון כ"מגפת תרבות הסכין" וכי "סכין הנישאת על גוף המערכת הראשונה סופה שהיא נשלפת וננעצת בגוף של הזולת במערכת השנייה" (ע"פ 04/04 9133-**גורדון נ' מדינת ישראל** (20.12.04), עמוד 2). כך שעל הנאשם להציג עלי פגעה ממשית אם לא יבוטל כתב האישום, וכי האינטרס האישי שלו גובר על האינטרס הציבורי.

13. אין חולק בדבר חשיבות זכות השימוש להגנת הנאשם אולם עיין בלשון החוק, בדברי ההסביר להצעת החוק ובאופן ישומו בפסקה מלמד כי הזכויות הטעומות בסעיף 60א לחסד"פ אין זכויות מוחלטות אלא **יחסיות** (ת"פ

14527-08-15 **מדינת ישראל נ' פלוני (קטין)** (6.12.15) פסקה 37).

בע"פ 1053/13 **חسن הייל נ' מדינת ישראל** (23.6.13) פסקאות 10-11 (23.6.13) קבע בית המשפט, כי גם כזה איננו מצדיק בהכרח ביטול האישום, לנוכח הלאמת הבטולות היחסית ודוי בעריכת שימוש בדיעבד.

14. אין מחלוקת, כי מכתב הידוע נשלח כתובתו הישנה של הנאשם, אך שלא ברור האם במועד משלו דבר הדואר הנאשם התגorer באותה כתובתו אם לאו. על פי הירשומים שהציגה המאשימה, בין משלו מכתב הידוע למועד הגשת כתב האישום שונתה כתובתו של הנאשם ברישומי משרד הפנים. בנסיבות אלה, לא מתקיים בעניינו של הנאשם צבר נסיבות חריגות המצדיק ביטול כתב אישום בשל הפרת חובת השימוש, וניתן לרפא את הפגם בדרך של קיום שימוש בדיעבד, וזאת גם בשל השלב הדיני בו מצוי ההליך, טרם שמיית הריאות, המאפשר למאשימה לתקן את הפגם.

15. נוכח כל האמור לעיל, הבקשה לביטול כתב אישום נדחתת. המאשימה תזמן את הנאשם לשימוש וחזקה עלייה כי תשמע את דבריו בנפש חפכה. לאחר מכן תעבור הוועדה מסודרת לבית המשפט באשר להחלטה אם להמשיך בהליך שבפני.

הדין שנקבע ליום 12.11.18 ידחה ליום 7.1.19 בשעה 08:30.

המציאות תעביר העתק ההחלטה לב"כ צדדים.

ניתנה היום, כ"ז חשוון תשע"ט, 05 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.